

CSM—63/24
PART—II/PAPER—VII
SOCIOLOGY
ସମାଜ ବିଜ୍ଞାନ
PAPER—II

**Candidate
must not
write on
this margin.**

Time : 3 Hours

ସମୟ : ୩ ଘଣ୍ଟା

Full Marks : 250

ପୂର୍ଣ୍ଣ ସଂଖ୍ୟା : ୨୫୦

The question paper contains 18 (Eighteen) questions in GROUP—A, (12) and GROUP—B, (06) together.

ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରଶ୍ନପତ୍ରରେ **GROUP—A, (12)** ଏବଂ **GROUP—B, (06)**କୁ ମିଶାଇ **18ଟି** ପ୍ରଶ୍ନ ରହିଛି ।

GROUP—A

ଗ୍ରୁପ୍—A

Candidates to attempt 10 (ten) questions within word limit of 250.

Each question carries 15 marks.

ପରୀକ୍ଷାର୍ଥୀମାନେ ୧୦ଟି ପ୍ରଶ୍ନ ୨୫୦ ଶବ୍ଦ ମଧ୍ୟରେ ଉତ୍ତର ଦେବେ ।

ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରଶ୍ନର ମୂଲ୍ୟ ୧୫ ମାର୍କ ।

1. Write on different types of marriage payments across diverse groups in India.

ଭାରତରେ ବିଭିନ୍ନଗୋଷ୍ଠୀ ମଧ୍ୟରେ ବିବାହଦେୟର ବିଭିନ୍ନତା କିପରି ପ୍ରଚଳିତ, ଆଲୋଚନା କର ।

2. Discuss Prof. F. G. Bailey's two principles of caste dynamics and identity. How is caste hierarchy expressed in the rules of interaction?

ପ୍ରଫେସର ଏଫ୍.ଜି. ବେଲି (F. G. Bailey)ଙ୍କ ଜାତି ଗତିଶୀଳତା ଓ ପରିଚୟ (identity)ର ଦୁଇଟି ନୀତି ଉପରେ ଆଲୋଚନା କର । ପାରସ୍ପରିକ କ୍ରିୟାର ନିୟମରେ ଜାତି ପଦାନୁକ୍ରମ କିପରି ପ୍ରକାଶିତ ହୁଏ, ଆଲୋଚନା କର ।

**Candidate
must not
write on
this margin.**

3. "Cultural diversity in India has contributed to dynamic culture, architecture and literature." Justify.

“ଭାରତରେ ସାଂସ୍କୃତିକ ବିବିଧତାର ଗତିଶୀଳ ସଂସ୍କୃତି, ସ୍ଥାପତ୍ୟ ଏବଂ ସାହିତ୍ୟ ପ୍ରତି ଯଥେଷ୍ଟ ଅବଦାନ ରହିଛି ।” ଯଥାର୍ଥତା ପ୍ରତିପାଦନ କର ।

4. What are the social consequences of land reforms and green revolution in Indian social system?

ଭାରତୀୟ ସାମାଜିକ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ଭୂମି ସଂସ୍କାର ଏବଂ ସବୁଜ ବିପ୍ଳବର ସାମାଜିକ ପରିଣାମ ସମ୍ପର୍କରେ ଆଲୋଚନା କର ।

5. What are the issues of education among the disadvantaged groups in India?

ଭାରତରେ ପଛଆଗୋଷ୍ଠୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଶିକ୍ଷାର ସମସ୍ୟାଗୁଡ଼ିକ କ’ଣ?

6. Bring out the peculiar features of traditional Hindu Social Organization.

ପାରମ୍ପରିକ ହିନ୍ଦୁ ସାମାଜିକ ଗଢ଼ଣର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟଗୁଡ଼ିକୁ ଉଲ୍ଲେଖ କର ।

7. Bring out the key differences between G. S. Ghurye and Verrier Elwin on tribal development in India. Whom do you support and why?

ଭାରତରେ ଆଦିବାସୀଙ୍କ ଉନ୍ନତିକୁ ନେଇ G. S. Ghurye ଏବଂ Verrier Elwin ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ମତ ପାର୍ଥକ୍ୟ ଉପରେ ଆଲୋଚନା କର । ତୁମେ କାହାକୁ ସମର୍ଥନ କର ଏବଂ କାହିଁକି?

8. To what an extent has mass media led to modernization of Indian society? Has there been any resistance too?

ଗଣମାଧ୍ୟମ ଭାରତୀୟ ସମାଜ ଆଧୁନିକୀକରଣ ପାଇଁ କେତେ ମାତ୍ରାରେ ନେତୃତ୍ୱ ନେଇଛି? ଏ ସଂପର୍କରେ କୌଣସି ପ୍ରତିରୋଧ ହୋଇଛି କି?

9. How has the west impacted the traditional Hindu Social Organization?

ପାଶ୍ଚାତ୍ୟ କିପରିଭାବେ ପାରମ୍ପରିକ ହିନ୍ଦୁ ସାମାଜିକ ଗଢ଼ଣକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରିପାରିଛି, ତାହା ଉଲ୍ଲେଖ କର ।

10. What are the determinants of population growth?

ଜନସଂଖ୍ୟା ବୃଦ୍ଧିର କ’ଣ ନିର୍ଣ୍ଣାୟକ?

11. Write a note on the exogenous sources of social change.

ସାମାଜିକ ପରିବର୍ତ୍ତନର ବାହ୍ୟ ଉତ୍ସଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ଏକ ଆଲୋଚନା ପ୍ରଦାନ କର ।

12. What are the current status of maternal and infant mortality rate in Odisha?

ଓଡ଼ିଶାରେ ମାଆ ଓ ଶିଶୁ ମୃତ୍ୟୁହାରର ବର୍ତ୍ତମାନ ସ୍ଥିତି କ’ଣ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କର ।

GROUP—B

ଗ୍ରୁପ୍—B

**Candidate
must not
write on
this margin.**

Candidates to attempt 05 (five) questions within word limit of 300.

Each question carries 20 marks.

ପରୀକ୍ଷାର୍ଥୀମାନେ ୦୫ଟି ପ୍ରଶ୍ନ ୩୦୦ ଶବ୍ଦ ମଧ୍ୟରେ ଉତ୍ତର ଦେବେ ।

ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରଶ୍ନର ମୂଲ୍ୟ ୨୦ ମାର୍କ ।

13. "Knowledge of traditional social systems can promote social justice and social reforms in India." Discuss.

“ପାରମ୍ପରିକ ସାମାଜିକ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଜ୍ଞାନ ଭାରତରେ ସାମାଜିକ ନ୍ୟାୟ ଏବଂ ସାମାଜିକ ସଂସ୍କାରକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରିପାରିବ ।” ଆଲୋଚନା କର ।

14. How has the Indian democracy been influenced by social and structural factors, especially in terms of political elites? Discuss.

ସାମାଜିକ ଓ ଦ୍ଵାର୍ତ୍ତାଗତ କାରଣ ସବୁ ବିଶେଷକରି ରାଜନୈତିକ ଆଜିକାତ୍ୟ ବର୍ଗର ବ୍ୟକ୍ତିକର ଦ୍ଵାର୍ତ୍ତା ଦ୍ଵାରା ଭାରତୀୟ ଗଣତନ୍ତ୍ର କିପରି ପ୍ରଭାବିତ ହୋଇଛି? ଆଲୋଚନା କର ।

15. Write on roles of pressure groups in contemporary political economy in India.

ଭାରତରେ ସମସାମୟିକ ରାଜନୈତିକ ଅର୍ଥନୀତିରେ ଚାପଗୋଷ୍ଠୀର (pressure group) ଭୂମିକା ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କର ।

16. What is indebtedness? Is it a major social issue in India?

ରଣଭାର କ'ଣ? ଏହା ଭାରତରେ ଏକ ପ୍ରମୁଖ ସାମାଜିକ ସମସ୍ୟା କି?

17. Has 'development' helped in containing gender violence and dowry? Support your argument with appropriate examples.

ବିକାଶ (Development) ଲିଙ୍ଗଗତ ହିଂସା ଏବଂ ଯୌତୁକ ପ୍ରଥା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିଛି କି? ଉପଯୁକ୍ତ ଉଦାହରଣ ପ୍ରଦାନକରି ନିଜ ଯୁକ୍ତି ଉପସ୍ଥାପନ କର ।

18. What do you mean by Dalit consciousness? How has it transformed the interface between caste and politics in India?

ଦଳିତ ସଚେତନତା କହିଲେ କ'ଣ ବୁଝ? ଭାରତରେ ଏହା ଜାତି ଏବଂ ରାଜନୀତି ମଧ୍ୟରେ କିପରି ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆଣିଛି ଉଲ୍ଲେଖ କର?

SPACE FOR ROUGH WORK

**Candidate
must not
write on
this margin.**

